

Rekopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK XI.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt S-to Jerski № 28.

Adres: telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 95.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedzielę od 12—1 p. p.

Redaktor przyjmuje od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petirowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1 stronie za wiersz petirowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 stronie za wiersz petirowy lub jego miejsce 60 kop. Reklamy za wiersz petirowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz petirowy lub jego miejsce 1 str. 50 k., no tekście 20 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rub. Ogłoszenia z wyjątkiem za wiersz petirowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 4 kop. Najmniejsze 40 kop. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca oprow. opł. posła.

WARUNKI PRENUMERATY:

	Rocznica	Półroczna	Kwartal	Miesięcz
W WILNIE	8.—	4.—	2.—	—70
W PRZESYŁCE POCHTOWA	18.—	9.—	5.—	—84
W PRZESYŁCE KAGANICA	18.—	9.—	5.—	—84

Zmiana adresu 20 kop. Numer pojedynczy 5 kop. Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie. Prenumerata przyjmuje się tylko od 1-go każdego miesiąca. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych, „Kurjer” nie przyjmuje. Rekopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje. Rekopisy bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

TEATR POLSKI NA POHULANCE

WIECZORY OPERETKI POLSKIEJ

Artystów Teatrów Rządowych Warszawskich:

JÓZEFIN BIELSKIEJ, WINCENTO RAPACHO I BOLESŁAW MARECKIEGO, dyrektora teatru.

Pierwsze przedstawienie w wtorek, 29 kwietnia 1915 r.

Drugie i ostatnie przedstawienie w czwartek, 30 kwietnia.

Bilety na obydwa przedstawienia, sprzedają się w cukierni p. Sztralla.

Koncertowa Orkiestra pod dyrykcją M. Kaganę.

NASIONA

Świerkowa (Jodłowa) do sprzedania

po 1 rb. 10 kop. za funt

na miejscu w zarządku Dóbr Rakiskich,

Hrabiego JANA PRZEDZIECKIEGO,

pocztą Rakiską, gub. Kowieńskiej.

Sienkiewicz w Szwajcarii.

Korespondent pism włoskich, p.

Concetto Pettinato, który bawił

przed kilkoma miesiącami w War-

sawie, wydał w Medjopolmie zbiór

swych korespondencji pod tytułem

„Sui campi di Pologna” (Na pobo-

jowiskach Polski). Sienkiewicz

przechylnie się wyraża o wydawnictwie,

przesłał autorowi list, w którym wy-

raża mu uznanie za doskonale za-

rozumienie czytelnika włoskiego z

Polską, za umiarkowane dotarcie do

głębiny duszy polskiej i oddolowanie

kształtów rzeczy widzianych „Książ-

ka pańska” — pisał Sienkiewicz —

przeżył się wiele do rozumienia

świata na dylemat, mijałaję dżas

dusza polska”.

W dalszych ustępach listu swego

dotyka Sienkiewicz nadziei polity-

cznych Polski, mówi o Galicji, wspo-

mina też o Belgii, walczącej o swoją

ziemię.

List kończy się zwrotem do auto-

ra książki o pobożniakach:

„Zachowam dla pana prawdziwą

wdzięczność za te potrzebne stronie,

odtwarzające pierwszy akt tragedii,

która skończy się, kiedy Bóg da, ale

która zapewne nie skończy się z go-

dziną naszej śmierci. Kraj mój jest

tak zahartowany w bólu, posiada tak

silne odporności i taką energię

życia, że potrafi przetrwać i te pró-

by, w którychby każdy inny upadł.”

Polska nie żąda miłosierdzia od

nikogo. Żąda ona tylko, aby słucha-

no jej głosu, aby ją rozumiano, aby

umiano przynajmniej oddać część

jej niepożytych, wieczystej mocy”.

Sienkiewicz nie tylko ma wielkie

imię w Europie, ale również na pra-

wo i umiętność przemawiania do

świata kultury. Jak wiadomo powo-

łał on do życia w Szwajcarii gene-

ralny komitet, zbierający ofiary dla

dotkniętych wojną we wszystkich

zakresach. W „Nowej Gazecie” w

korespondencji z Vevey znajdujemy

niewiele szczegółów o wynikach pracy

komitetu.

Składki płyną szerokim strumie-

niem i poważne zapomogi pieniężne

rozlewają się po kątach pomocy

komitetów obywatelskich w różnych

częściach naszej ojczyzny. Dotych-

czas (w początkach kwietnia) wpły-

nęło do kasy komitetu około 700,000

franków, do czego w znaczący mie-

rze przyczyniło się społeczeństwo a-

merykańskie, ofiarując 450,000 fran-

ków. Szwajcarii dała około 100,000

franków, a wysłała już do kraju

przeszło pół miliona. Warszawa

przesłała listy od biednych pracowników i gu-

rodów Europy ze sprawą polską.

W dniu zebrań plenarnej komi-

sji wykonawczej zjeżdżają się człon-

kowie: prof. Kowalski z Fryburga,

hr. Zyherk-Plater, prof. uniwersy-

tetu Jagiellońskiego Ludwik Jano-

wski, dr. Lorel, delegat komitetu

rymskiego, Henryk Marconi i wielu

innych. Wiceprezes Paderewski w

ostatnich czasach wyjeżdża do A-

meryki. Sienkiewicz prowadzi ży-

cie słowne, pracy poświęcone. Od

czasu do czasu wyjeżdża na dzień

jeden lub dwa w sprawach komite-

tu.

Szwajcarii z pietysmem patrzy

na te roboty, pozwalają na tworze-

nie komitetów we wszystkich wię-

kszych miastach i sami nawet zajmu-

ją się organizacją dni polskich z od-

powiedniami urzędowymi przedsta-

wieniami. Ta przychylność godna

jest zapamiętania.

Informacje i pogłoski.

Zmiany w ruchu kolejowym.

Od d. 22 bm. (5 maja) pociąg oso-

bowy Nr. 3 przychodzi do Wilna z Pe-

trogradu około godz. 9 m. 45 rano; po-

cioąg Nr. 46 odchodzi z Wilna do Kowna

około godz. 10 m. 20 rano; pociąg Nr. 8

odchodzi do Pietrogradu około godz.

10 rano i pociąg Nr. 3 odchodzi z Wil-

na do Sarni około godz. 3 po południu.

W sprawie meldowania wojskowych.

Główny naczelnik dziwnego o-

kręgu wojennego ogłosił nast. postano-

wienie obowiązujące:

„Ku zmianie i dopełnieniu postano-

wienia obowiązującego z d. 15 (28) sier-

pnia 1914 r., wkłada się obowiązki na

gospodarzy domów, utrzymujących ho-

tele, zajadły, pokój umiarkowane i mie-

szkania prywatne, aby w miarę przy-

bycia do powyższych zakładów wojs-

kowych, niezwłocznie przez umyślnie

zaopiekowanych o ten miejscowo za-

rzędy cykliczne na kartach meldun-

gów określonego typu. Lokatoro-

wie obowiązani są również, w podob-

nych wypadkach zawiadamiać gospodar-

zy domów lub rządów.

Winni niepełnienia powyższego po-

delegują karze więzienia do 3 miesięcy,

lub piętności do 3 tys. rubli”.

Reforma szkoły średniej.

(AP.) W d. 21 bm. (4 maja) w Petro-

gradzie rozpoczęły się narady w sprawie

reformy szkoły średniej. Przewo-

dnicy hr. Ignatiew, Ustaszczyna, wice-

ministrowie Szewłajów i Raczynski,

medyczny minister, posłowie do Dumy

i Rady Państwa, niektórzy dy-

rektorowie i nauczyciele średnich za-

kładów naukowych i specjalnie zapro-

szone osoby.

Zebrań zagal hr. Ignatiew, po-

czem przystąpiono do omówienia zada-

nia szkoły średniej, a mianowicie czy win-

na ona zamknąć całość wykształcenia,

czy też ma być tylko stopniem

przygotowawczym do wykształcenia

wyższego? Zebrani jednomyślnie u-

znali, że zadaniem szkoły średniej jest

danie zamkniętej całości wykształcenia.

Wickowski opowiedział się za 7-letnim

terminem nauki w szkole śred-

niej typu ogólnego.

Examinum dla medyków z uniwersyte-

tów zagranicznych.

(AP.) Hr. Ignatiew uznał za właści-

lub włączyć do biblioteki szkolnych, w

celu przejrzania ich w komitecie nau-

kowym. Zarazem hr. Ignatiew uznał

za możliwe pozostawienie inicjatywy

w tym względzie również ciału peda-

gogicznemu szkół średnich.

Praca i wynagrodzenie leńców.

W uzupełnieniu do artykułu 13 Naj-

wyższej zatwierdzonej 7 października

1914 r. ustawy o leńcach Rada mini-

strów uchwała: Roboty wykonywa-

ne przez leńców nie podlegają wynag-

rodzeniu. Lecz przez to nie wykluczo-

ne jest prawo wydawania przez mini-

steria i instytucje leńcom wynagrodze-

nia pieniężnego w celu zachęcenia ich

do bardziej gorliwej pracy w rozmiar-

ach odpowiadających wydajności pra-

cy każdego leńca.

Zakaz sprzedaży trunków na kolejach.

(AP.) Zarząd kolejowy zawiadomił

naczelników kolei rządowych, że po

porozumieniu się ministra komunikacji

z ministrem finansów, postanowiono

na przyszłość całkowicie zakazać w

biuach stacyjnych sprzedaży wszel-

kiego rodzaju trunków alkoholowych,

nie wyłączając lekkich win i piwa.

Taki sam zakaz rozciągnięty zosta-

nie również na wagony restauracyjne i

biuły we wszelkiego rodzaju zakła-

dach w pasie kolejowym.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

Kalendarzyk. Dziś, w czwartek—

św. Wojciecha B. M. Józefa M.; we-

dlug nowego stylu — św. Jana Apost.

i Ewangelii Jutro — św. Fideles Kapu-

M.; według nowego stylu — św. Do-

mieli i Eufrozyny.

WIADOMOSCI KOSCIELNE.

Ks. Józef Baksys, dotychczasowy

członek redakcji wileńskiego tygo-

dnika ludowego „Anszar” i podpisują-

cy to pismo za redaktora; został w d.

19 (23) bm. przez ks. Administratora

diecezji wileńskiej mianowany zastępcą

proboszcza w Śmiełachach aż do czasu

powrotu z frontu kankazkiego pro-

boszcza miejscowego, ks. Stefanowicz.

Ks. Grajewski, kapelan biskupa

sejmowskiego ks. Karasia, wzięty przez

nieuważny na zakładnika w czasie ostat-

niego ich odwrotu z Seju, w tych dniach

w drodze powrotnej do domu przeje-

chał przez Wilno. Ks. Grajewski prze-

był w niewoli niemieckiej dni 40. Na

skutek próby swej, wysłanej do nie-

mieckiego ministra wojny i do nami-

szcza papieskiego w Niemczech, został

on uwolniony. Przeprowadzony z za-

ważaniem oczami przez pozycję nie-

miecką na teren oddzielający ją od po-

zycji rosyjskiej, ks. Or. musiał ogłosić

przejście piechoty przeszło 30 wózów,

niósąc swe rzeczy.

Ks. prof. Bronisław Zongolowicz

zwołowany, został od obowiązków

radcy konsystorza dca. zniżony. Ks.

Zongolowicz mieszka obecnie w Smo-

leńsku.

Na miejsce jego został mianowany

ks. prof. Jan Wollowicz.

